

*В. В. Томарева-Патлахова,
к. е. н., доцент, завідувач кафедри маркетингу та міжнародної економіки,
Класичний приватний університет, м. Запоріжжя*

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА ЇЇ РЕГІОНІВ

V. Tomareva-Patlahova,
Ph.D., chief of marketing and international economy department, Classic private university, Zaporizhzhya

THE PRIORITIES OF SOCIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT REGULATION OF UKRAINE AND ITS REGIONS

У статті пояснюється взаємозв'язок між регіональним управлінням та реалізацією стратегічного плану розвитку регіонів. Визначено зміст державного регулювання соціально-економічним розвитком регіонів у контексті державного управління сталим регіональним розвитком визначають. Виявляються стратегічні пріоритети економічних реформ регіонів України.

Автором запропоновано стратегічну програму державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів у рамках виконання державної регіональної економічної політики. Виокремлено та пояснено пріоритетні напрями програми державного регулювання розвитку регіонів у рамках досягнення всеосяжного, інтелектуального та сталого зростання.

У статті пропонується комплексний підхід реалізації цілей державної стратегії регіонального розвитку у рамках програми державного регулювання.

The article deals the regional administration and implementation of the strategic plan for regional economic development. The state management of regional economic development in the context of sustainable development is confirmed. The strategic priorities of economic reforms Ukraine's regions are identified.

The author proposes a strategic program of social and economic regional development within the framework of state policy. The priority of the regional economic development within a comprehensive, intelligent and sustainable growth is determined.

The article deals with an integrated approach of strategy of the regional economic development within the framework of state regulation.

Ключові слова: регіон, стратегічний підхід, синергетичний ефект, економічне зростання, всеосяжне зростання, інноваційне зростання, інституціональне зростання, стале зростання, державна регіональна політика, державне регулювання, реформування.

Key words: region, strategic approach synergistic effect, economic growth, comprehensive growth, innovative growth, institutional growth, sustainable growth, the state regional policy, government regulation, reform.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Світові та зокрема європейські тенденції до трансформацій соціально-економічного та політичного розвитку країн на основі нових більш ефективних векторів економічного зростання супроводжуються глибокими змінами національних систем державного управління регіональним економічним розвитком. Трансформації продуктивних сил та виробничого потенціалу регіонів, зумовлені неефективною реалізацією структурно-інноваційної моделі економічного розвитку України та її регіонів, а також наслідками світової фінансової кризи, вимагають системного і

стратегічного підходу до державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів. Реформування системи державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів у рамках реалізації державної економічної регіональної політики має враховувати вплив нестабільності економічної системи регіону, країни та національних економік світу, примітивність інституціонального розвитку на всіх рівнях управління, стратегічний план розвитку регіонів, необхідність досягнення європейського рівня сталого розвитку національної економіки, щоб підвищити рівень конкурентоспроможності економіки.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблему соціально-економічного розвитку регіонів, зокрема реалізації принципів державного управління і державного регулювання розвитку регіонів в умовах стратегії сталого розвитку та впровадження структурно-інноваційної моделі економічного розвитку регіонів вивчають: С. Біла, Л. Браун, З. Варналій, А. Гнатенко, Данілов-Данільян, О. Жихор, В. Жук, М. Кушнір, К. Лосев, О. Шевченко та інші.

Автором виявляється потреба у формуванні програми державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів у контексті впровадження стратегічного плану реалізації цілей та інструментів державної економічної політики регіонів узгодженої з цілями економічного зростання національних економік й регіонів ЄС.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Завданнями статті є:

— пояснити взаємозв'язок між регіональним управлінням та реалізацією стратегічного плану розвитку регіонів;

— визначити зміст державного регулювання соціально-економічним розвитком регіонів у контексті державного управління сталим регіональним розвитком визначають;

— виявити стратегічні пріоритети економічних реформ регіонів України;

— запропонувати стратегічну програму державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів у рамках виконання державної регіональної економічної політики;

— виокремити та пояснити пріоритетні напрями програми державного регулювання розвитку регіонів у рамках досягнення всеосяжного, інтелектуального та сталого зростання;

— запропонувати комплексний підхід реалізації цілей державної стратегії регіонального розвитку у рамках програми державного регулювання.

РЕЗУЛЬТАТИ

Державна економічна політика соціально-економічного розвитку регіонів України сьогодні має відповідати сучасним трансформаціям внутрішнього та зовнішнього середовища регіонів. Взаємозв'язок реалізації державного управління на регіональному рівні та об'єктів / суб'єктів управління (регіонів) виявляється через призму реалізації стратегічного плану розвитку регіонів шляхом застосування синергетичного підходу для реалізації та удосконалення цього плану.

Державна політика регіонального розвитку реалізується у спосіб розроблення, ухвалення та практичного втілення Державної стратегії регіонального розвитку, що визначає основні принципи та напрями регіонального розвитку; стратегічні завдання й національні пріоритети регіонального розвитку; враховує особливості розвитку відповідних макрорегіонів (регіонів); визначає механізми та інструменти реалізації Стратегії, заходи стосовно підвищення конкурентоспроможності регіонів тощо.

Для виконання цих завдань необхідна політична воля органів влади всіх рівнів, ефективне публічне врядування для активізації місцевої ініціативи й виконання функцій комплексного розвитку регіонів країни. Це викликає об'єктивну потребу в регіональному управлінні, що представляє собою систему цілеспрямованого соціально-політичного впливу і ззовні, і в межах регіону задля отримання очікуваного позитивного політичного й соціально-економічного результату (ефекту), узгодженого із цільовими завданнями, визначеними національною державною регіональною політикою [11, с. 6].

Визначення пріоритетів і перспектив, адекватне формування цілей розвитку кожного конкретного регіону з урахуванням наявного ресурсного забезпечення потребує запровадження стратегічного підходу до державного регулювання регіонального розвитку [7, с. 21]. Актуальність використання стратегічного підходу визначається також активізацією європейської інтеграції та міжрегіональним співробітництвом на рівні регіонів України та регіонів ЄС як спосіб виявлення конкурентних переваг економічних агентів і національної економіки у цілому.

Це ставить перед нашою державою низку актуальних завдань, пріоритетного значення, серед яких набувають: реформування владних відносин, визначення стратегії реалізації принципів сталого розвитку на національному, регіональному та місцевому рівнях; дотримання збалансованого соціально-економічного розвитку регіонів та підвищення їх конкурентоспроможності [8, с. 151]. Пріоритетні завдання державного управління сталим регіональним розвитком визначають зміст державного регулювання соціально-економічним розвитком регіонів як систему, яка:

- 1) ґрунтується на здатності до саморозвитку та відтворення;
- 2) забезпечується децентралізацією та синергією;
- 3) визначається функціональним та інституціональним способом організації взаємодії елементів;
- 4) забезпечується сукупністю здійснюваних органами місцевого управління, громадою та державою стратегічних заходів.

Розробка власної стратегії державного регулювання сучасних регіонів України в умовах реалізації її структурно-інноваційної моделі економічного розвитку та досягнення рівня сталого економічного зростання на рівні всіх регіонів може базуватися на засадах закордонного досвіду стратегічного бачення економічного зростання. Зокрема, у "Стратегії для Польщі" розробленої міністром фінансів Польщі Г. Колодко економіка має розглядатися як суспільна, соціальна і ринкова [9]. Для реалізації стратегії розроблено економічну програму реформ ринкового будівництва ринкових інститутів. Авторами реформ пропонувалося на реалізацію програми через призму специфічного трикутника (рис. 1).

Першою стратегічною "вершиною" програми економічних реформ визначались "цінності", які є основою, фундаментом суспільства й економічної активності.

Рис. 1. Трикутник стратегічних пріоритетів економічних реформ Польщі

Другою стратегічною "вершиною" програми економічних реформ визначались "інститути", які реалізують європейський вектор та забезпечують збереження цінностей.

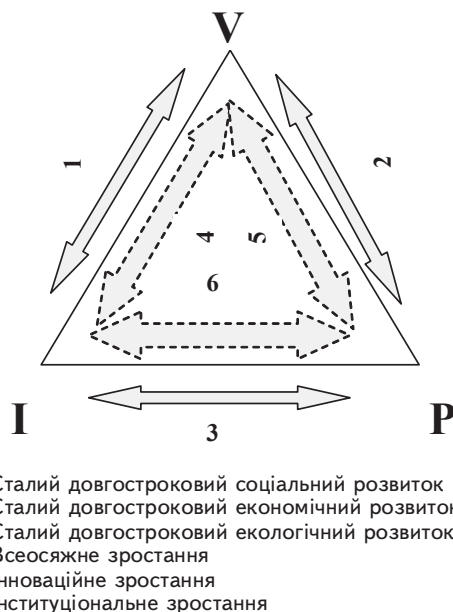
Третьою стратегічною "вершиною" програми економічних реформ визначалась "політика", яка передбачає силу владної волі при реалізації внутрішньої та зовнішньої політики держави, а також прийняття геополітичних рішень.

Програми економічного розвитку, у рамках стратегічного управління економічним розвитком, на національному та регіональному рівнях України вимагають зваженого, відповідно до стану внутрішнього середовища економічного зростання, підходу. Однак використання закордонного досвіду реформування економіки та наближення, внаслідок, до європейського рівня економічного розвитку має місце.

Програма стратегічного економічного розвитку сьогодні модифікується відповідно стратегічного плану економічного зростання країн ЄС. Відповідно,

розвиток національної та регіональної економіки залежить від успішної стратегічної програми державної економічної політики на рівні регіонів як основних носіїв соціально-економічного потенціалу країни.

Стратегія визначає напрям, що приводить до кінцевого результату, залишаючи свободу вибору, враховуючи зміни в навколишньому середовищі [7, с. 23]. Зміни у зовнішньому середовищі регіонів зумовлені силовою дією імперативів економічного зростання, що тяжіє до сталого. Тому у рамках досягнення стратегічних цілей державної регіональної політики України визначених Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року [1] державне регулювання соціально-економічного розвитку регіонів слід розглядати як програму стратегічних пріоритетів, яка включає в себе реалізацію основних імперативів регіонального розвитку, узгодженість соціально-економічних програм регіонів та цілей економічного зростання національних і регіональних економік ЄС, узгодженість інтересів дер-

Рис. 2. Трикутник стратегічних пріоритетів економічних реформ регіонів України

Таблиця 1. Цілі, стратегічні напрями та інструменти державного регулювання розвитку регіонів у рамках виконання державної регіональної політики

Цілі державної регіональної політики	Стратегічні напрями європейської* та державної регіональних політик	Інструменти державного регулювання
I. Всеосяжне зростання		
Реалізація пріоритетного напрямку (1,4) стратегічної програми державного регулювання		
1. Розвиток інфраструктури міст. 2. Підтримка інтегруючої ролі міст як центрів економічного та соціального розвитку. 3. Розвиток сільської місцевості. 4. Рациональне використання природно-ресурсного потенціалу та збереження культурної та природної спадщини регіонів. 5. Розвиток транскордонного співробітництва. 6. Створення умов для продуктивної праці населення. 7. Підвищення стандартів життя в сільській місцевості. 8. Створення умов для формування здорового населення. 9. Соціокультурний розвиток. 10. Створення умов для посилення зв'язків між регіонами та громадами. 11. Розвиток прикордонних територій	1. Створення умов для модернізації ринків праці з метою підвищення рівня зайнятості і забезпечення стійкості соціальних моделей. 2. Розширення прав і можливостей людей через придбання нових навичок для адаптації нинішньої і майбутньої робочої сили до нових умов і потенційних кар'єрних зрушень; скорочення безробіття і підвищення продуктивності праці. 3. Забезпечення економічної, соціальної та територіальної згуртованості у рамках боротьби із бідністю та соціальною ізоляцією. 4. Підтримка переходу до ресурсоефективної та низько вуглецевої економіки тощо. 1. Формування механізму запобігання диспропорцій безробіття, запровадження механізму легалізації зайнятості. 2. Розвиток туризму та рекреації. 3. Розвиток соціальної інфраструктури	1. Реалізація міжнародних стандартів якості життя. 2. Виняткове використання світових стандартів медицини у комплексі охорони здоров'я. 3. Соціально-культурна та економічна програми поліпшення демографічної ситуації. 4. Скорочення диференціації доходів населення. 5. Розвиток трудового потенціалу. 6. Розвиток інфраструктури науки, освіти, охорони довкілля. 7. Розширення номенклатури курортно-рекреаційних послуг. 8. Запровадження стандартів якості надання рекреаційних послуг
II. Інноваційне зростання		
Реалізація пріоритетного напрямку (2,3) стратегічної програми державного регулювання		
1. Розвиток інтелектуального капіталу. 2. Підвищення інноваційної та інвестиційної спроможності регіонів. 3. Модернізація системи освіти та навчання. 4. Розвиток підприємницького середовища. 5. Диверсифікація джерел енергопостачання та підвищення рівня енергоефективності у регіонах. 6. Підвищення узгодженості політики стимулювання розвитку «точок зростання» та підтримки економічно менш розвинутих та депресивних територій регіонів. 7. Посилення міжгалузевої координації в процесі формування та реалізації регіональної політики	1. Переорієнтація науково-дослідної та інноваційної політик на такі проблеми європейського суспільства, як зміна клімату, енерго- та ресурсозбереження, охорона здоров'я і демографічні зміни. 2. Підвищення ефективності та міжнародної привабливості вищої освіти в Європейських вищих навчальних закладах і загальної якості всіх рівнів освіти та професійної підготовки в ЄС шляхом сприяння мобільності студентів і викладачів, а також підвищення зайнятості молоді. 3. Створення стійких економічних і соціальних переваг від Єдиного цифрового європейського ринку на основі швидкозростаючої та надивидного Інтернету і сумісних додатків тощо. 1. Поліпшення якості освіти всіх рівнів. 2. Підтримка малого та середнього підприємництва. 3. Сприяння генеруванню ідей та впровадження інновацій. 4. Збільшення наукового потенціалу, активізація міжнародного науково-дослідного співробітництва	1. Спрощення процедури створення та ведення суб'єктів підприємництва. 2. Посилення конкуренції на ринку фінансових послуг. 3. Формування мережі регіональних фондів підтримки підприємництва. 4. Стимулювання інноваційної спрямованості розвитку малого та середнього підприємництва. 5. Створення інвестиційно-інноваційних фондів на рівні підприємництва та науково-дослідних установ. 6. Розвиток інтелектуального потенціалу. 7. Міжбюджетне фінансування інноваційної діяльності. 8. Створення у навчальних закладах систем управління і контролю якості освітніх послуг. 9. Створення систем узгодженості та інтеграції регіональних систем освіти з міжнародними системами. 10. Створення автономних міжрегіональних наукових центрів у рамках міжнародної наукової спільноти. 11. Реалізація інвестиційних проектів у пріоритетних сферах економіки регіону. 12. Розвиток агропромислового комплексу на основі інноваційних процесів. 13. Розвиток інвестиційно-інноваційної інфраструктури. 14. Створення регіонального ринку цифрових технологій
III. Інституціональне зростання		
Реалізація пріоритетного напрямку (1,5) стратегічної програми державного регулювання		
1. Покращення транспортної доступності в межах регіону. 2. Послуги транспорту та зв'язку. 3. Житлово-комунальні послуги, забезпечення житлом. 4. Удосконалення системи стратегічного планування регіонального розвитку на загальнодержавному та регіональному рівні. 5. Підвищення якості державного управління регіональним розвитком. 6. Інституційне забезпечення регіонального розвитку. 7. Реформування територіальної організації влади та місцевого самоврядування	1. Адаптація законодавчої бази відповідно до принципів «розумного» регулювання, які передбачають зміни у робочих нормативах роботи (наприклад, робочий час) і нові ризики для здоров'я та безпеки на роботі. 2. Надання сильного імпульсу у рамках інституту стратегічного співробітництва у галузі освіти та професійної підготовки за участю всіх зацікавлених сторін на ринку праці. 3. Розробка інтелектуальних, оновлених і повністю взаємопов'язаних транспортних і енергетичних інфраструктур на основі ІКТ. 4. Забезпечення скоординованого здійснення інфраструктурних проектів, у рамках транспортної системи ЄС тощо. 1. Інвестування у стратегічні пріоритетні сфери економіки регіонів. 2. Розвиток виробничої інфраструктури. 3. Реформування системи місцевого самоврядування. 4. Збільшення економічного потенціалу місцевого управління регіональним розвитком. 5. Програмно-цільове фінансування місцевих бюджетів	1. Стандарти якості житлово-комунальних послуг і демонополізація їх надання. 2. Розробка організаційно-правового механізму економіко-екологічної безпеки регіону. 3. Надання самостійності для створення інститутів забезпечення та підсилення ефективності сталого розвитку економіки регіону. 4. Створення інститутів відповідальності за підтримку екологічної безпеки регіону. 5. Надання субвенцій для забезпечення розвитку інфраструктури. 6. Забезпечення умов для створення нових підприємств. 7. Підтримка інвестиційних проектів. 8. Будівництво магістральних цифрових радіорелейних ліній зв'язку. 9. Підвищення рівня економічної самостійності місцевих громад. 10. Удосконалення законодавства щодо статусу суб'єктів власності. 11. Удосконалення механізму оподаткування регіонів шляхом податкового реформування

* На основі матеріалів "Europe 2020. A strategy for smart, sustainable and inclusive growth" [13].

жавного управління на рівні держави, місцевого са-моуправління та громади.

Головною метою стратегічної програми державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів має стати забезпечення високого рівня добробуту і якості життя населення (людини, особистості і громади) для побудови соціально-орієнтованої екологозахисної структурно-інноваційної економіки регіону. Реалізація програми державного регулювання на основах сталого економічного зростання за рахунок децентралізованого та диверсифікованого фінансування дозволить досягти тривалого економічного результату — конкурентоспроможного самовідтворюваного регіону.

Державне регулювання має базуватися на основних принципах сталого розвитку у контексті формулювання стратегії сталого розвитку, а також принципах регіональної політики закладених у Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року з урахуванням специфіки окремого регіону або кластеру, зокрема:

- конституційність та законність;
  - співробітництво;
  - паритетність;
  - відкритість;
  - субсидіарність;
  - координація;
  - єдність;
  - історична спадкоємність;
- специфічні регіональні принципи:
- територіально-просторова цілісність;
  - диференціація;
  - конвергенція;
  - інтерналізація;
  - відповідальність.

Пріоритетними напрямками стратегічної програми державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів можна визначити такі:

1. Формування регіону сталого соціально-культурного розвитку (відновлення та підтримка високої якості життя населення).

2. Трансформація регіону у регіон сталого економічного розвитку (реалізація структурних перетворень).

3. Розвиток регіону сталого інноваційного та інтелектуалізованого розвитку (реалізація інноваційного та інтелектуального потенціалу для забезпечення конвергенції та інтеграції регіональних економічних систем).

4. Формування регіону сталого екологічного розвитку (забезпечення рівня екологічно безпечного і прогресивного регіону з відповідною інфраструктурою).

5. Створення регіону сталого інституціонального розвитку (забезпечення інституалізації соціально-економічного та екологічного розвитку регіону).

Автором пропонується розглядати стратегічну програму державного регулювання через призму досягнення синергетичного ефекту шляхом використання кластерного підходу як способу реалізації цілей державної регіональної політики. Програма включає комплексний підхід формулювання цілей державної стратегії

регіонального розвитку відповідно до імперативів регіонального розвитку в умовах змінного зовнішнього середовища. Цілі державної стратегії регіонального розвитку корелюються із стратегічними пріоритетними напрямами політики ЄС на національному та регіональному рівнях. Пропонується розглядати цілі, напрями та інструменти державного регулювання у системі пріоритетних напрямів програми державного регулювання. Розробник пропонує розглядати імпульси імперативів моделі як інструмент реалізації кожної із цілей (табл. 1).

Запропонована автором програма державного регулювання у рамках реалізації стратегії сталого розвитку економіки регіону є проектом для розробки обласних стратегій сталого розвитку або може стати базою для розробки регіональних/міжрегіональних стратегій економічного розвитку на середньостроковий період. Успішність реалізації даної схеми стратегії сталого розвитку забезпечується узгодженістю між державною і регіональною політиками стратегічного управління економічного розвитку областей.

Успішність реалізації програми державного регулювання соціально-економічного розвитку залежить від узгодженості владних відносин та інтересів держави та громади.

Роль держави полягає у формуванні інституційного та макроекономічного середовища збалансованого розвитку регіонів. Відносини держави та регіонів мають будуватимуться на таких принципах:

— децентралізації — центри прийняття рішень щодо поточного розвитку територій буде зміщено на регіональний рівень;

— мотивації — держава створить умови для зацікавленості регіонів у власному розвитку, зокрема шляхом оптимізації схем розподілу національного доходу;

— партнерства — держава є повноправним партнером місцевих органів влади та приватних кіл у розробці, фінансуванні й реалізації локальних економічних і соціальних проектів;

— відповідальності — держава нестиме відповідальності нарівні з регіональними та місцевими управлінськими колами за невиконання адміністративних, фінансових та соціальних зобов'язань [3, с. 17].

Запропонований підхід державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів передбачає координацію реалізацію цілей та інструментів державної регіональної політики всередині дії імперативів регіонального розвитку.

ВИСНОВКИ

Автором встановлено, що трансформації економічного розвитку та розробка нових підходів регіонального розвитку в умовах реалізації державної стратегії економічного розвитку національної економіки та економіки регіонів вимагають комплексних підходів до державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів.

Виклики нестабільного внутрішнього та зовнішнього середовища розвитку регіонів мають не стримувати, а стимулювати впровадження стратегічних

планів та програм у рамках державного управління та державної політики економічного розвитку регіонів. При цьому арсенал методів та інструментів має застосовуватися з метою досягнення синергетичного ефекту та процесів самовідтворення регіональних економічних систем. Узгодженість методів та інструментів має відбуватися на рівні методів та інструментів європейської практики регіональної політики.

Література:

1. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385 // Офіційний вісник України. — 2014. — № 70. — С. 23.
2. Гнатенко А.І. Зарубіжний досвід державного регулювання розвитку регіонів країн Центральної та Східної Європи / А.І. Гнатенко // Теорія та практика державного управління. — 2012. — Вип. 4 (39). — С. 512—519.
3. Держава та регіони: від патерналізму до партнерства: аналіт. доповідь / С.О. Біла, О.В. Шевченко, В.І. Жук [та ін.]; за ред. С.О. Білої. — К.: НІСД, 2010. — 64 с.
4. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: монографія / за ред. З.С. Варналія. — К.: НІСД, 2007. — 820 с.
5. Державне управління регіональним розвитком України: монографія / за заг. ред. В.Є. Воротіна, Я.А. Жаліла. — К.: НІСД, 2010. — 288 с.
6. Економіка регіонів у 2015 році: нові реалії і можливості в умовах започаткованих реформ / [Шевченко О.В., Жук В.І., Юрченко К.Г. та ін.]; [за ред. проф. Д.І. Олійника]. — К.: НІСД, 2015. — 92 с.
7. Жихор О.Б. Модель державного регулювання розвитку регіону: стратегічні, тактичні та операційні напрями / О.Б. Жихор, Н.В. Кузьминчук // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. — 2013. — № 1 (16). — С. 21—25.
8. Іляш О.І. Пріоритети державного регулювання у сфері соціально-економічної безпеки України / О.І. Іляш, Васильців Т.Г. // Стратегічні пріоритети. — 2014. — № 3 (32). — С. 150—156.
9. Колодко Гжегож Четверть століття трансформацій / Гжегож Колодко [Електронний ресурс] Виступ в Інституті економіки та прогнозування НАНУ, травень 2014 р. — Режим доступ: <http://f.ief.org.ua/kolodko.pdf>.
10. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку: монографія / За ред. З.С. Варналія. — К.: Знання України, 2005. — 498 с.
11. Реформування державного управління регіональним розвитком: стан, проблеми, перспективи / С.О. Біла, О.В. Шевченко, М.О. Кушнір, В. І. Жук [та ін.]. — К.: НІСД, 2012. — 96 с.
12. Янішевський С.О. Організація органів регіональної влади країн ЄС із напівпрезидентською формою правління: досвід для України / С.О. Янішевський // Стратегічні пріоритети. — 2015. — № 1 (34). — С. 125—130.
13. Europe 2020. A strategy for smart, sustainable and inclusive growth [Електронний ресурс] / Communication from the Commission. — Brussels: European Commission,

2010. — 34 p. — Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20version.pdf>

References:

1. Cabinet of Ministers of Ukraine (2014), Resolution "The state regional development strategy for the period 2020", *Oficijnyj visnyk Ukrai'ny*, vol 70, p. 23.
2. Gnatenko, A. (2012), "Foreign experience of state regulation of development of the regions of Central and Eastern Europe", *Theory and practice of public administration*, vol. 4 (39), pp. 512—519.
3. Bila, S. O. Shevchenko, O. V. and Zhuk, V. I. (2010), *Derzhava ta rehiony: vid paternalizmu do partnerstva* [State and regions: from paternalism to partnership], National institute of strategic researches, Kyiv, Ukraine.
4. Varnalij, Z.S. (2007), *Derzhavna regional'na polityka Ukrai'ny: osoblyvosti ta strategichni priorytety* [The state regional policy of Ukraine: features and strategic priorities], National institute of strategic researches, Kyiv, Ukraine.
5. Vorotin, V. and Zhalilo, J.A. (2010), *Derzhavne upravlinnja regional'nym rozvytkom Ukrai'ny* [The state management of regional development of Ukraine], National institute of strategic researches, Kyiv, Ukraine.
6. Oliynyk, D.I. (2015), *Ekonomika regioniv u 2015 roci: novi realii i mozhlyvosti v umovah zapochatkovanyh reform* [The region's economy in 2015: new realities and opportunities in terms of reforms], National institute of strategic researches, Kyiv, Ukraine
7. Zhyhor, O.B (2013), "The model of state regulation of regional development: strategic, tactical and operational areas", *Bulletin of the University of Banking of National Bank of Ukraine*, vol. 1 (16), pp. 21—25.
8. Ilyash, A.I. (2014), "The priorities of state regulation in the field of socio-economic security of Ukraine", *Strategic Priorities*, vol. 3 (32), pp. 150—156.
9. Kolodko, G. (2014), "The quarter century of transformations, Speech at the Institute of economics and forecasting, Kiev", available at: <http://f.ief.org.ua/kolodko.pdf> (Accessed 10 March 2016).
10. Varnilij, Z.S. (2005), *Regiony Ukrai'ny: problemy ta priorytety social'no-ekonomichnogo rozvytku* [Regions of Ukraine: problems and priorities of socio-economic development], *Znannia Ukrainy*, National institute of strategic researches, Kyiv, Ukraine
11. Bila, S.O. (2012), *Reformuvannja derzhavnogo upravlinnja regional'nym rozvytkom: stan, problemy, perspektyvy* [Reforming the governance of regional development: state, problems and prospects], Kyiv, Ukraine
12. Janiszewski, S. (2015), "The organization of regional authorities of the EU: experience for Ukraine", vol. 1 (34), pp. 125—130.
13. European Commission (2010), "Europe 2020. A strategy for smart, sustainable and inclusive growth", available at: <http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20version.pdf> (Accessed 10 March 2016).

Стаття надійшла до редакції 18.03.2016 р.